

zevrubně, proč byla v souzeném případě spolehlivá diagnosa těhotenství již v druhém měsíci možná, že vylučuje podrobně příznaky těhotenství a význačné zjevy při zánětu dělohy a že dospívá k posudku, že důvody obžalovaného pro vyloučení těhotenství a pro diagnosu zánětu dělohy nejsou přesvědčivé, že naopak onemocnění dělohy je téměř s určitostí vyloučeno (v posudku jest uvedeno, že lze toto onemocnění s určitostí vyloučiti), neobírá se však jednotlivými skutečnostmi uvedenými v posudku soudní lékařské rady, jež jsou podkladem konečného úsudku, zejména odůvodněním posudku, že rozpoznání obžalovaného, že H-ová trpěla vleklým zánětem dělohy, není ničím doloženo, že naopak lze toto onemocnění s určitostí vyloučiti, a nezmiňuje se o tom, že v posudku jest uvedeno, že tu byla i pro laika veliká pravděpodobnost, že u H-ové jde o těhotenství, ač tyto jednotlivosti uvedené v posudku soudní lékařské rady jsou podle povahy věci rozhodnými pro hodnotění tohoto posudku a v důsledku toho i pro posouzení otázky viny obžalovaného. Spoluobžalovaný Herman N. udal při hlavním líčení mimo jiné, že obžalovaný F. vyšetřiv H-ovou mu sdělil, že si není zcela jist, je-li H-ová těhotna, že případné těhotenství musilo by trvati teprve zcela krátkou dobu, a že žádá z tohoto důvodu (za vyškrabání dělohy) jen 500 Kč. Rozsudek zmiňuje se v rozhodovacích důvodech o těchto údajích obžalovaného N-a, nevyslovuje se však o tom, zda pokládá za prokázáno, že se obžalovaný F. vyjádřil k N-ovi oním způsobem či nikoli. Snaží-li se zmateční stížnost, vycházejíc z oněch údajů obžalovaného N-a dokázati, že tu šlo u obžalovaného F-e alespoň o eventuelní zlý úmysl, který by stačil ke skutkové podstatě zločinu jemu za vinu kladeného, a že rozsudek trpí zmatkem podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., vylučuje za tohoto stavu věci zlý úmysl obžalovaného F-e, neprovádí tím tento zmatek po zákonu, nedržíc se skutkových zjištění rozsudku, jak by při správném provádění hmotně-právního zmatku měla činiti, nýbrž vychází ze skutkového předpokladu rozsudkem nezjištěného (§ 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř.). Odůvodněna jest však stížnost, pokud vytýká v tomto směru rozsudku neúplnost podle § 281 čís. 5 tr. ř., záležející v tom, že se rozsudek oněmi údaji obžalovaného N-a blíže neobíral a o nich neuvažoval, neboť řečené údaje obžalovaného N-a jsou důležité pro posouzení, nelze-li obžalovanému F-ovi přičítati alespoň eventuelní zlý úmysl, jenž jest tu, počítal-li pachatel sice jen s možností, že by svým činem mohl přivoditi určitý, trestnímu zákonu se přičící výsledek (t. j. nepokládal-li tento výsledek za jistý), je-li však zároveň jisto, že by nebyl od svého činu upustil ani, kdyby byl věděl, že onen výsledek určitě nastane, a jenž by stačil ke skutkové podstatě zločinu obžalovanému F-ovi za vinu kladeného po stránce subjektivní, a v důsledku toho též rozhodné pro posouzení otázky viny tohoto obžalovaného.

Čís. 3650.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).
Rozšiřovanými spisy ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochr. rep. jsou

všeliké písemnosti, jichž obsah jest přístupný většímu počtu osob individuálně určitému nebo co do množství neurčitěmu; spadají sem i podání poslanecké sněmovně nebo presidentu republiky.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., spáchaného v rozšiřovaném spise (v podání na úřad) se nevyžaduje, by se obsah spisu dostal skutečně k vědomosti většího počtu osob; stačí, byl-li obsah spisu přístupný většímu počtu osob.

Způsobilstvo hanobení, snížení vážnosti republiky a vyvolání nepřátelské smýšleni proti ní, lze vyloučiti jen, bylo-li pachatelovo jednání abstraktně nezpůsobilé vyvolati tyto účinky (nemohlo-li je přivoditi za žádných okolností).

Nezáleží na tom, že snad u těch osob, které se o obsahu podání skutečně dověděly, vzhledem k jejich účtě k republice ony účinky nastati nemohly.

(Rozh. ze dne 31. října 1929, Zm II 72/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 19. ledna 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky a přestupkem proti bezpečnosti cti podle čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 a § 488 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice jen potud, pokud byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle § 14 čís. 5 zák. na ochranu republiky, a uplatňuje v tomto směru číselně zmatek podle § 281 čís. 10 tr. ř. Zmatek ten spatřuje v tom, že nalézací soud podřadil činy, o něž jde, pod ustanovení § 14 čís. 5 zák. na ochranu republiky, ač prý tyto činy nezakládají skutkovou podstatu přečinu podle tohoto ustanovení zákona ani po stránce objektivní ani po stránce subjektivní, nýbrž mohly býti posuzovány nanejvýš jako urážky úředních osob. Podle názoru zmateční stížnosti není tu skutková podstata přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochranu republiky proto, že prý a) tu není oné větší míry veřejnosti činu, jež se vyžaduje ke skutkové podstatě tohoto přečinu, zejména nejde tu o rozšiřované spisy, b) nenastalo ohrožení většího počtu osob, c) nemohlo nastati zneuctění (snížení vážnosti) republiky, d) nebylo tu možnosti vyvolati nepřátelské smýšleni proti republice. Stížnosti, jejíž námitky se vztahují podle toho, co uvedeno, ve skutečnosti jen k objektivní stránce přečinu, nelze přiznati oprávněnost. K a): Ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochranu republiky vyhledává se kromě jiného, by skutek v tomto ustanovení zákona uvedený byl spáchán veřejně. Podle ustanovení § 39 čís. 2 zákona na ochranu republiky, které vykládá pojem »veřejně« pro obor zákona na ochranu republiky, je čin veřejně vykonán i tenkrát, byl-li spáchán v rozšiřovaném spise. V souzeném případě, v němž rozsudek shledává

v podáních obžalovaného ze dne 23. ledna 1928 a ze dne 9. února 1928, na poslaneckou sněmovnu Národního shromáždění a v podání ze dne 19. března 1928 na presidenta republiky, v nichž obžalovaný podle rozsudku hanobí republiku způsobem štvavým tak, že to může snížit vážnost republiky, rozšiřované spisy podle § 39 čís. 2 zák. na ochranu republiky, sluší, pokud jde o otázku, spáchal-li obžalovaný činy mu za vinu kladené, o něž jde, jen zkoumati, zda spadají ona podání obžalovaného pod pojem rozšiřovaných spisů po rozumu onoho ustanovení zákona. Rozšiřovanými spisy ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochranu republiky jsou všelike písemnosti, jichž obsah jest přístupný většímu počtu osob, ať již individuálně určitému nebo co do množství neurčitému. Podání u poslanecké sněmovny Národního shromáždění neb u presidenta republiky dostanou se již podle pravidelného úředního chodu do rukou a k vědomosti několika osob; než se pravidelně vyřídí, projdou rukama několika činitelů poslanecké sněmovny pokud se týče úředníků kanceláře presidenta republiky. Podle toho nelze nalézacímu soudu důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci, shledal-li v oněch podáních rozšiřované spisy po rozumu § 39 čís. 2 zák. na ochranu republiky a zaujal-li v důsledku toho stanovisko, že činy, o něž jde, byly vykonány veřejně. Zmateční stížnost je, jak se zdá, toho názoru, že pod pojem rozšiřovaných spisů spadají jen podání přímo u soudu učiněná, avšak s tímto názorem, jenž nemá opory ani v doslovu ani ve smyslu slov »rozšiřované spisy«, nelze souhlasiti.

K b) Touto námitkou chce stížnost zřejmě vyjádřiti, že obsah podání, o něž jde, nedostal se ve skutečnosti k vědomosti většího počtu osob. Tímto tvrzením a dalším tvrzením v tomto směru, že se o obsahu podání dověděly nanejvýše tři nebo čtyři osoby, neprovádí stížnost ani číselně uplatňovaný zmatek ani zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., jež snad má ve skutečnosti na mysli, po zákonu, ježto se nedrží skutkových zjištění rozsudku, jak by při správném provádění hmotněprávního zmatku činiti měla, nýbrž vychází ze skutkového předpokladu rozsudkem nezjištěného (§ 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř.). Ostatně se nevyžaduje ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochranu republiky, spáchaného v rozšiřovaném spise, by se obsah tohoto spisu dostal skutečně k vědomosti většího počtu osob, nýbrž stačí, jak bylo poznamenáno, byl-li obsah spisu přístupný většímu počtu osob. K c) a d). Tyto námitky opírá stížnost v podstatě zřejmě jednak o skutečnost jí tvrzenou, rozsudkem však nezjištěnou, že obsah podání vešel ve známost nanejvýše tří neb čtyř osob, jednak o další jí tvrzenou, rozsudkem však rovněž nezjištěnou skutečnost, že o obsahu podání se dověděli jen úředníci republiky. Podle toho neprovádí stížnost ani tu číselně uplatňovaný zmatek podle § 281 čís. 10 tr. ř. (ani zmatek podle § 281, čís. 9 a), tr. ř.) způsobem odpovídajícím zákonu, ježto vychází i tu ze skutkových předpokladů rozsudkem nezjištěných (§ 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř.). Ostatně jest stížnosti v tomto směru připomenouti, že způsoblost hanobení republiky, snížení vážnost republiky a vyvolati nepřátelské smýšlení proti republice, lze vyloučiti jen, bylo-li pachatelovo jednání abstraktně nepů-

sobilé, vyvolati tyto účinky (nemohlo-li za žádných okolností přivoditi zmíněné účinky). Nezáleží proto na tom, že snad u oněch osob, jež se skutečně o obsahu podání dověděly, vzhledem k jejich účtě k republice ony účinky nastati nemohly, any se o obsahu podání mohly dověděti i osoby mimo úřad jsoucí, u nichž není předpokladů pro vyloučení této možnosti, nehledíc ani k tomu, že nelze beze všeho a předem možnost tu vyloučiti ani u všech úředních osob, jimž se podání, o něž jde, mohlo dostat do rukou. Stížnost je tudíž na omylu, vyslovujíc názor, že republiku lze ohroziti, t. j., že posléze uvedené účinky lze přivoditi jen tenkrát, když se hanobení republiky stalo před širokou veřejností, jež vzala hanobení na vědomí v tisku nebo ve shromáždění, nebo když došlo k hanobení republiky v podání na soud. Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech po stránce objektivní, že obžalovaný hanobil v oněch rozšiřovaných spisech republiku způsobem štvavým tak, že se tím může snížit vážnost republiky, a po stránce subjektivní, že úmysl obžalovaného směřoval k hanobení republiky, že obžalovaný věděl, že obsah jeho podání vejde ve známost několika lidí, a že si byl toho vědom, že jeho hanobení republiky je způsobilé, by vyvolalo nepřátelské smýšlení proti republice a snížilo její vážnost. Tím jsou zjištěny všechny náležitosti objektivní a subjektivní skutkové podstaty přečinu podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky, takže skutky obžalovaného byly nalézacím soudem právem podřaděny pod toto ustanovení zákona. Bylo tudíž zmateční stížnost, jež se domáhá úplného osvobození obžalovaného od obžaloby a provádí tím místo číselně uplatňovaného zmatku podle § 281 čís. 10 tr. ř. ve skutečnosti zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., zavrhnouti jako dílem neodůvodněnou, dílem po zákonu neprovedenou.

Čís. 3651.

Podle § 55 a) tr. zák. lze vyšetřovací vazbu započísti nejen do trestu na svobodě, nýbrž i do peněžitých trestů.

(Rozh. ze dne 31. října 1929, Zm II 192/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 8. května 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 20 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. a odsouzen nepodmíněně k pokutě 50 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 5 dní a jímž podle § 55 a) tr. zák. započtena obžalovanému do trestu vyšetřovací vazba od 18. ledna 1929 18 hodin, do 30. ledna 1929 12 hodin, a nevyhověl odvolání obžalovaného z výroku o trestu v tom směru, že nebylo prohlášeno, že trest jest odpykán vyšetřovací vazbou, a to odvolání z těchto